

7

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy órára ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 230. szám.

Szombat, október 8.

A miniszterelnök választóihoz.

Nagybecskerek, október 8.

Az országgyűlés szünidejének végén Tisza István gróf miniszterelnök levelet intéz választóihoz, melyben az ő magas államférfiúi látókörével bírálja a politikai helyzetet. Ebben a nyílt levélben, mely alakjánál és tartalmánál fogva egyaránt érdekes, a miniszterelnök röviden foglalkozik a múlt évi szomorú közállapotokkal, hálával emlékeztet az uralkodó nagy lelki- és szellemi képességére és idejét felhasználta, hogy utat nyisson a kibontakozásra. Az utat megtalálta, midőn saját önkéntes elhatározásából olyan reformokat ajánlott fel a nemzetnek, amely a nemzet régi jogosultságának diadalát jelentik, midőn biztosítják a magyar nemzet érvényesülését a közös hadsereg intézményében, a nélkül, hogy csorbát ejtenének egységes vezérletén, vezényletén és belső szervezetén, úgy, ahogy azt apáink bölcsessége törvénybe iktatta, jól tudván, hogy mindnyájunk biztonságát, tehát a magyar nemzetét is olyan hadsereg szolgálja legcélszerűbben, amely a védelem céljaira katonai szempontból egységes szer-vezettel és vezérlettel bír.

Érdekesen fejtegeti Tisza gróf ezután azokat az ellentéteket, a melyek a magyar nemzet sorsán nemzedékeken keresztül neheztedtek. A 48—49-iki nagy események után fátyolt borítottunk a multak minden keserű emlékére. Teljes lett az összhang az uralkodó ház hatalmi törekvései és a magyar nemzet politikai céljai között. Minden tanulság, mit ez eseményekből levonhatunk harminchétfő év óta, mutatja, mennyit nőtt, mennyit fejlődött az ország anyagi és erkölcsi sulyban és éppen most, midőn a nemzetnek a között kellett választania, hogy királyával teljes egyetértésben megoldhassa a katonai tisztképzés és a hadsereggel kapcsolatos más fontos kérdéseket, parancsoló kötelesség gyanánt háramlott a feladat mindnyájunkra, hogy erők végső megfeszítésével igyekezzünk reábirni a nemzetet e mentőfonal megragadására. Ily körülmények között lépett a kormány élére Tisza István gróf. A tulnyomó többség megnyugvással fogadta az új kormány által hozott megoldást. Így is soká tartott az anarchia. Végre megszűnt a harc. A rendes alkotmányos élet helyreállott. Azonban az állam méltósága, a törvények iránti tisztelet, a hatóságok tekintélye alapjában megrendült. Mindaz, mit a jelen kormány rövid fennállása alatt végezhetett, alkothatott és előkészíthetett, újabb bizonyítéka annak, hogy nemzeti politikát csakis királyunkkal egyetértve, a hatvanhetedik kiegészítéshez ragaszkodva s az országgyűlés rendjét és abban a többség uralmát fenntartva köve-velhetünk. Az alkotmányos rend ugyan helyreállott, de bármely kicsiny csoport, ha neki úgy tetszik, megállíthatja az egész gépezetet. Ezt kell korlátozni! Gróf Tisza így végzi levelét:

Nem kicsinylem e feladat nehézségeit. Meglehet, hogy az önfentartási ösztön egész szilajságával fogják utunkat állani azok az elemek, melyek csak a botrányok és a parlamentári anarchia napjaiban remélhetik érvényesülésüket s a kiket saját jelentéktelen voltuk leszállít az őket megillető színvonalra, a mint a képviselőház azzá válik ismét, a mi volt a multban s a minek lennie és maradnia kell a jövőben: az elvek és érvek csataterévé, melyen a tudás és szellemi képesség fegyvereinek kell megküzdeniök. De hiszen éppen ezen elemek garázdálkodása súlyosztotta le a képviselőház színvonalát, az diszcreditálta, az járátja le a magyar alkotmányos életet, az vitt az örvény szélére bennün et. E jelenségekkel szemben kell a parlament méltóságát és rendjét megvédenünk, ha a nemzet jövőjét biztosabb alapokra kívánjuk fektetni. Csak így állíthatjuk meg a zűlés, a korhadás folyamátát.

És ebben a küzdelemben bizonyára a parlamentári rend és méltóság védelmezői mögött lesz a nemzet tulnyomó nagy többsége.

A magyar nemzet szereti és megbecsüli szabad intézményeit. Meg tudta azokat védeni bármilyen hatalmas ellenségekkel szemben; meg fogja védeni azon elvakult fiaival szemben is, kik botor kézzel kívánják azokat sárba rántani s ha majdan ítéletet kell a nemzetnek feleltünk mondania, ez ítélet csak kárhozható lehet azokra, kik a konsolidatio, az alkotmány biztosítása e nagy művének útjába állanak.

A próbafurásokról.

Nagybecskerek, október 8.

A „Torontál“ mult heti pénteki számában néhány sorban kifejtettem a vízvezeték kérdésének közegészségi oldalát abban a hiszemben, hogy az ügynek ezzel használók akként, hogy fejtegetésem kapcsán a tárgyról élénkebb eszmecsere indul meg. S tényleg nem csalódtam, mert axiómáim, mint azt a magánbeszélgetésekből, valamint a helybeli lapokban megjelent reflexiókból kiveszem, többek érdeklődését a kérdés iránt felkeltette s minden irányban latolgatták azok helytállóságát. Így közleményem céljának megfelelt.

De miután egyúttal arról győződtem meg, hogy vannak olyanok is, kik közleményem egyik-másik részét félre értették, az ügyet szolgálni vélem, ha az alábbiakat kijelentem.

Közleményem elsőjét azon benyomás alatt irtam, melyet dr. Perisics Zoltán polgármester indítványa általában tett mindenkire, miután az egyáltalán városzerte nagy örömet kellett s egyúttal arról győzött meg mindenkit, hogy polgármesterünk minden erejéből igyekszik javunkat előmozdítani.

Közleményem másodikában pedig a vízvezeték kérdése elé tornyosuló nehézségek egyikét-másikat érintettam, de távolról sem azon célzattal, hogy ezáltal az ügy megoldását előadzzam, sőt ellenkezőleg ezen közleményem

célja az volt, hogy városunk vezetőiben a nemes ambíciót, ne hogy lelohaszszam, hanem ellenkezőleg inkább fokozzam azáltal, midőn fejtegetéseimben odáig jutottam, hogy a vízvezetékünk létesítése körül eszközöndő a próbafurások esetleges siker- telensége senkit a kérdés megoldásától el ne riasszon, mert hiszen, a mennyiben a tervbe vett próbafurások sikerhez nem vezetnének, a Béga vizének vízvezeték céljaira való felhasználása nem chimára, mert tényleg vannak nagyobb városok, melyek vízvezetékei filtrált, szűrt folyóvizet szolgál. S újabb pontos tudományos szakvizsgálatok bebizonyították, hogy a természetes szűrőkön át szűrt folyóviz a szűrők célszerű berendezése és gondos kezelése mellett annyira tiszta, egészséges, csira- és bakteriummentes ivóvízzé válik, hogy ellene ily szempontból semminemű kifogást tenni nem lehet. Ilyen bakterium-vizsgálatok azt mutatták fel, hogy az ekképpen filtrált szűrt folyóviz annyira megtisztul, hogy a bármennyire szennyezett folyóviz köbcentiméterében a szűrés után 50 bakteriumnál több nem foglaltatik. Ez pedig már megfelel a kívánalmaknak, miután ennyi bakterium bármilyen vízben van.

Nem akarok a folyóviznek a vízvezeték céljaira való felhasználása ellen felhozott ellen- érvekre részletesen reflektálni, hanem csak annyit akarok kiemelni, hogy azon helyeken, hol a folyóviz filtrálása révén nyert ivóviz nem felelt meg céljainak, a hiba, mint alapos meg- figyelések mutatták, a szűrők helytelen kezelésé- ben rejlett s a szűrők gondos kezelésére meg- szűntek a bajok, mert hiszen köztudomásu, hogy „az elevenen mozgó“ folyó rendszeren egészséges vízü s csak a felkavart földes anyagoktól, fő- vénytől gyakran zavaros, azért kell előbb tisztí- tani, filtrálni és csak úgy ajánlatos meginni azt. Csakis a lassu folyásu, iszapos vizek, valamint azok, melybe esatornák, gyárak szennyes, rothadó vizei ömlenek, kerülendők, különösen ártalmas azonban a melegben állott, megposhadt víz.

Mindezekre való figyelemmel lehetne a Béga vizét felhasználni a vízvezeték céljaira, s onnét meríteni azt, ahol még az az ilyen ártal- maknak kitéve nem volt, tehát a város felett, a kincstári erdő táján. Hogy aztán az onnét meri- tett Bégavizet a fentiek szerint kell megszűrni, az természetes. S hogy a szűrők gondos, szak- szerű ellenőrzés alatt tartandók, az is természe- tes, miután ismeretes, hogy ezen szűrők csak akkor működnek jól, ha a szűrés gyorsasága nem haladja túl a bizonyos mennyiséget s más- részt a szűrők által nyújtott víz naponta bac- teriologikus vizsgálat alá veendő.

Mindebből az világlik ki, hogy a Béga vizé- nek célszerű és gondos kezelésével jó és min- denre alkalmas vízhez lehet jutni. S tényleg számos nagyobb város folyóvizet vesz igénybe sikerrel a vízvezeték céljaira. Mindezekből egy- uttal az is látszik, hogy a folyó vizének ivóviz céljaira való felhasználása is sok körültekintést és fáradságot igényel.

Hogy ezeket itt újból elrészletezem, nem azon szándékkal teszem, hogy dr. Perisics Zoltán polgármester tervét helytelenítsem s annak kivitele megkísérlésétől valakit is elriaszszak, sőt ellenkezőleg, csakis azon szándékkal közlöm, hogy

Olcso, szabott árak! **Most érkeztek** Olcso, szabott árak!

nagy választékban női felöltők, raglánok, havelok-k, kabátok és gallérok, a legújabb divat szerint.

— Saját műhelyemben készült —

férfi- és gyermek-öltönyök és felöltők már most nagy mennyiségben raktáron vannak.

Telefon 141. szám. **Kovács Gedeon Nagybecskerek.** Telefon 141. szám.

azon esetre, amennyiben dr. Perisics Zoltán polgármester terve valami, egyelőre nem várt nehézségbe ütköznék, ez a vízvezeték kérdését dugába ne döntse, mert a vízszerszám céljára a Béga-folyó vize is aggálytalanul felhasználható.

S itt újból és nyomatékosan kell kiemelni, hogy feltétlenül jó, megbízható s külön kezelést nem igénylő ivóvizet a gyűjtőkutak révén nyerni lehet. Persze más lapra tartozik az, hogy talajunk vize egyáltalán jó-e és elegendő mennyiségű-e, hogy egy város vízvezetékét állandóan ellássa. Ezen kérdés utóbbi részének eldöntésére hivatottak azon próbafurások, melyekről dr. Perisics indítványában van szó. Ezt kutatni természetesen megfelelő szakemberek, geológusok, mérnökök dolga, kik e célra a próbafurásokat eszközlik. Míg a kérdés első részének eldöntése a próbafurások révén nyert talajvíz vegyi és bakteriologikus vizsgálatát igényli.

Csak mellékesen emlitem fel itt, hogy ma is meg kell ismételnem azon állításomat, hogy vízvezetékét csakis csatornázás mellett lehet célszerűen bevezetni s így a vízvezeték kérdése szorososan függ össze a csatornázás kérdésével s e kettőt együttesen kell megoldani. Azt hiszem azonban ezzel a kelletténél tovább mentem, mert hiszen dr. Perisics Zoltán polgármester indítványában egyelőre még nem vízvezetékéről, hanem csak a fentemlített próbafurásokról van szó, azaz tulajdonképpen még csak annak kitanulmányozásáról van szó, hogy honnét is vegyük a vízvezeték vizét, azaz, hogy a próbafurások révén tanulmányozzuk talajvizünk minőségét és mennyiségét.

Szerintem, miután a mély talajvíz hozzáférhetővé való tétele révén okvetlen kitűnő ivóvizhez jutnánk, úgy alig hiszem, hogy ezen dr. Perisics Zoltán polgármester ur által indítványozott próbafurásokat mellőzni lehetne s minden esetre némi összeget ezen célra fel kellene áldozni, ha az ügyet komolyan szívünkön hordjuk. S ezen, mint értesülők a földművelési minisztérium megfelelő szakosztálya segélyének igénybevétele mellett, nem is nagy költséggel keresztülvihető kísérletet meg kellene tenni.

Hiszem végre minden kezdet nehéz, nálunk a vízvezeték kérdése a helyi viszonyok folytán kiválóan nehéz, de ez ok nem lehet arra, hogy ezen a városunkra nézve rendkívül fontos kérdéssel komolyan ne foglalkozzunk s valami módon a megoldását meg ne kezdjük. Egyik módja a dr. Perisics Zoltán polgármester által indítványozott mód.

Mindezeknél fogva örömmel üdvözölhetjük dr. Perisics Zoltán polgármester kezdeményezését.

Egyébként a kérdés jelenleg a vármegyei törvényhatóság elbírása alatt áll s nem kélelem, hogy alapos megfontolás a helyes utat e kérdés megoldásában ki fogja jelölni s ennél fogva bizom a vármegyei törvényhatóságunk bölcs belátásába, hogy ezen, Nagybecskerek városának égetően szükséges, kérdésében kellő körültekintéssel és megfontolással fog dönteni s a kérdés megoldásának dűlőre való vitéletét elősegíti.

Dr. Fialowski Béla,
kir. törvényszéki orvos.

A kulturegyesület ülése.

— október 8.

A Torontál vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósága tegnap délután 6 órakor a kaszinó kistermében dr. Paicséri Károly igazgató elnöklésével ülést tartott.

Az ülésen jelen voltak: Balácsi József alelnök, dr. Vincze Erő, Knyaskó Lajos, dr. Várady Imre, dr. Klein Mór, Cseh Elek, Baaden Károly, Jeszenszky Nándor, Szemes Adolf, Bányai Jakab, Mayer Rezső, Fischer Mór és Somfai János.

Dr. Paicséri Károly igazgató röviden vázolta az egyesület eddigi tevékenységét, amely kiterjedt a kulturális és társadalmi élet minden terére. Rámutatott a műkiállításra, mely a magyar művészet iránt való érdeklődést lendítette föl, a nagybecskereki konviktusra, amely az egyesület vezetőségének közreműködésével létesült. A szakosztályok ügyében a szervező lépéseket megtették, de a Dm-kével való kapcsolat miatt egyelőre függőben kellett a szervezetet hagyni. Az egyesület

vezetősége a vizsgák alkalmával több száz jutalomkönyvet osztott ki a vármegye különböző iskoláiban a magyar nyelvben jó előmenetelt tanúsító növendékek közt. Rajt tartotta az egyesület kezét a torontáli magyarság életének ütőerén is, amikor a hazafias mozgalmakat, ünnepeket figyelemmel kísérte s részvételével a magyarság ünnepeit emelte s a magyarság erejét, önbizalmát növelte. Így részt vett az egyesület a törökbecsei honvédelmi leleplezési ünnepén, ahol Szalay József igazg. tag tett le beszéd kíséretében koszorút, a magyaríttebei Kossuth-szobor leleplezésén, ahol Somfai János titkár koszoruzta meg beszéd kíséretében a szobrot és most október 6-án Kiss Ernő szobránál róta le ismét kegyeletét az egyesület s mindez ünnepeken kétségtelenül kitetszett, hogy a kulturegyesületnek ezirányú akciója kiválóan alkalmas arra, hogy Torontálban a nemzetiségek közepette a magyarság életerejét istápolja.

Balácsi József alelnök indítványára az igazgatóság elhatározta a hátralékos, valamint a folyó tagsági díjak erélyes behajtását az eddigi alapon.

Elhatározta az igazgatóság, hogy a magyar nyelvi ingyenes tanfolyamokat az idén is folytatja s erre vonatkozólag a szükséges intézkedéseket megteszi, hogy a jövő hónapban a tanfolyam megnyitható legyen.

Dr. Vincze Erő indítványára az igazgatóság fölkérte a liceális szakosztály elnökét Knyaskó Lajost, hogy a tél folyamán künn a vidéken is rendezzen előadásokat, amire nézve Knyaskó Lajos készséggel vállalkozott annál is inkább, mert erre nézve a liceális szakosztály keretében már kész programja van.

Több kisebb folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

Meghívó.

Torontál vármegye szabadelvű pártja f. évi október hó 10-én — a megyei rendes közgyűlés előtt — d. e. 8 $\frac{1}{2}$ órakor a Rózsaszálloda udvari helyiségében értekezletet tart, melyre a párttagokat meghívom.

Nagybecskerek, 1904. évi szeptember hó 30-án.

Dr. Kis János,
alelnök.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délbem gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Németh püspök bérmautja.** Németh József fősz. püspök tegnap fejezte be két heti bérmautját az alsó-torontáli esperesi kerületben. A püspököt, mint azt közösről-közösről jelentettük, mindenütt impozáns fogadtatásban részesítették. A hét folyamán Németh püspök még Párdányon, Jánosföldön és Magyar-Szent-Mártonban osztotta ki a bérmálás szentségét. Bérmakörutja tegnap ért véget Torontál-Ujváron, ahol fényes ünnepek közepette templomszentelés is volt. Németh püspök az ünnepek után tegnap este tért haza Temesvárra Kun László kanonok és Láng Aladár püspöki levéltárnok kíséretében.

— **Bíróági áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Williger Kálmán nagykikindai járásbíróági aljegyzőt a nagykikindai törvényszékhez, Budur Rafael nagykikindai törvényszéki aljegyzőt pedig a nagykikindai járásbíróshoz helyezte át.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter Torontál vármegyében a bánlaki anyakönyvi kerületbe Wiume Ferenc jegyzőt, a doláciba Hesz János jegyzőt anyakönyvvezetők, továbbá a nagyajába Tóth Béla segédjegyzőt, a zichfalvaiba Weinhardt József helyettes segédjegyzőt, a deszkibe Szirovicza István helyettes segédjegyzőt, a dolovaiába Szabó Zsigmond segédjegyzőt, a homolciba pedig Haag Gusztáv községi ironokot anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködésével is megbizta.

— **A vízvezeték előmunkálatai.** Mint ismeretes, Nagybecskerek város képviselőtestülete dr. Perisics Zoltán polgármester előterjesztésére elvi határozatként kimondotta, hogy Nagybecs-

kerekön vízvezetékét létesít s fölhatalmazta a polgármestert, hogy keresse meg a vízépítészeti igazgatóságot az előmunkálatok díjtalan elvégzésére. A polgármester nyomban lépéseket tett ez irányban, mire a vízépítészeti igazgatóság a következő átiratot intézte a városhoz:

B. megkeresésére értesitem a t. címet, hogy vízvezetési és csatornázási előtanulmányoknak állami mérnökök általi díjtalan keresztülvétele iránt a nm. földművelésügyi miniszter urhoz lehet kérvénnyel fordulni és tőle függ, vajjon a város kérelmét teljesíti-e vagy sem.

A kérelem teljesítése esetén az előmunkálatok szellemi vezetése és a próbafuró felszerelés díjtalan szokott lenni, azonban a felvételekhez alkalmazandó napidíjas mérnök és furómaster utiköltsége és napidíja, a felszerelések szállítási költségei és a helyszínen felmerülő összes kiadások a város által fedezendőek. Végre a tervek elkészítésénél alkalmazandó napidíjas rajzoló költségeit is a város tartozik viselni.

Arra a kérdésre, vajjon mikor lennének a munkálatok megkezdhetők, értesítésünk az, hogy a mennyiben a város kérvénye még ez évben nyerne kedvező elintéztést, úgy az előmunkálatok a jövő év folyamán előreláthatólag megkezdhetők lennének.

A vízépítészeti igazgatóság értesítése szerint az előtanulmányoknak állami mérnökökkel való keresztülvétele díjtalan volna, de csak — elvben, de valóságban bizony meglehetősen költséges kerül, mert a mérnököt, furómaster, alkalmazottakat, szállítási költségeket, valamint az összes felmerülő kiadásokat a városnak kell fizetni. Ez az előreláthatólag tetemes költség némileg bémítolag hat a vízvezeték ügyére, de hát tekintve az ügy nagyságát, az áldozatoktól most már nem szabad visszariadni.

A vízvezeték ügyével egyébként mai lapunkban dr. Fialowski Béla kir. törvényszéki orvos ismét figyelemre méltó cikkben foglalkozik.

— **A megyei díjnokok fizetésjavítása.** A vármegye díjnokai kérvényt intéztek a vármegye törvényhatósági bizottsághoz, melyben arra való tekintettel, hogy a tisztviselők fizetését fellemték, azt kérik, hogy fizetésük 950 koronáról 1100 koronára emeltesse, azonkívül kapjanak 300 korona lakáspénzt. (Eddig nem volt.) Az állandó választmány tegnap délelőtt tárgyalta az ügyet, azt a javaslatot tévén a közgyűlésnek, hogy kiadassék az alispánnak javaslatlétal végett.

— **Esküvő.** Kühlburger Miklós nagybecskereki vasuti pályafelvigyázó ma délelőtt esküdt örök hűséget öz. Barth József, szül. Lang Katalinnak, Lang Károly itteni szőnyeggyári igazgató nővérének.

— **Motorkocsik Torontál megyében.** Értesülésünk szerint már legközelebb, esetleg már november hónapban életbelép a mi vonalainkon is a motorközlekedés. A motorkocsik egyelőre Nagybecskerek és Szeged között fognak közlekedni, még pedig naponta négyszer.

— **A győri felirat Torontálban.** Győr szab. kir. városa oly értelmi feliratot intézett a belügyminiszterhez, hogy az 1877. évi XX. t. c. idevonatkozó rendelkezéseinek módosítása érdekében az országgyűlés képviselőházához törvényjavaslatot nyújtott be a következő irányban:

1. Az összesített kezelt pénzek is az 1885. évi VI. t. c. 13 §. szerint legyenek elhelyezhetők;

2. hogy a kiskorúak követeléseiből az összesített kezelés mellett azok egy negyedrésze legyenek pénzügyhatóságnál elhelyezendő, a szükséges pénzkészlet biztosítása céljából;

3. hogy a jelzálogi kölcsönök törlesztési ideje 50 évre terjesztessék ki és kölcsön földbirtokra és házakra a becsérték feléig legyen adható. Az állandó választmány a közgyűlésnek a felirat pártolását javasolja.

— **A bevonuló önkéntesek.** A egyéves önkéntesnek kétszer nyit az öröm virága egy esztendőben. Mikor még nem lépte át a kaszárnya küszöbét és amikor nem lépi át többé. Szegény fiu! mint ragyog az arca a büszkeségtől, milyen ittasult az örömtől, hogy vadonatúj, fess egyruhájában mutatkozhatik leány ismerősei előtt. De hamar vége az ébren való álmodozásnak. Jönnek a gyakorlatok. A káplár ordít mintha nyuznák a bört, ha nem megy úgy a gugulás, ahogy elő van írva. A kirukkolás a placca s délig talpon lenni, a ruha puccolás, a parancsotfogtatás, — szóval gondoskodva egész napra, hogy az önkéntes urak ne unják magukat. Este úgy kifáradnak, pedig szeretnének menni korzózni, kurizálni, billiárdozni, ha vinné a lába. De nem viszi ám, sőt még négy kézláb se tudna menni, úgy oda van az egész napi abrikolás miatt. Lefekszik s mélyen, keservesen gondol a szép időre, mikor még nem vonult be a — laktanyába.

nagybecs a harmo vásárt, a tegnapi kirakóva keresked rakóvas a kedvez napig ke hanem r

történt a lezónk P e j a játszadó közeli tá bant. A után kü leányka szenved megejtés járásbíró Béla nag dr. S o a szer elhunyt

este a vásár a is általa járt a rendőrs mert rív alakot s jöttek Na baljanal sikerül e makói es rabn ságotki l mint köz került. Judit há zsebtolva szintén A rendő toloncda

anyakönyv bejelent

H a reskedo rk. nap Schopp Karoln Kolarov irnok es Sz

leánya. — Cs Gyémá Vitaly György, gk. föld Sándor földm fia. — Wenzel Naphoz Petrov József rk. nap keresk földm

81 éves 6 hón 6 éves p

— Da Engeli Arend petefész gk 28 Szevtoz Levaity

— Cz Hollánd József. — Par agyhü

cs. és (Aradá nyilvár lomból Rudolf typosu tökélet közöns sen fig először rendszo ban ugy szerek göz-ek

— **Országos vásár Nagybecskerekén.** A nagybecskereki őszi országos vásárnak ma volt a harmadik napja. A mai napon folytatták a látogatást, a mely valamivel élénkebb volt, mint a tegnapi. Ugyancsak ma délelőtt kezdtek meg a kirakóvásárt is, a melyre a vidéki iparosok és kereskedők közül is többen jöttek el. A mai kirakóvásár nem volt valami nagyon élénk, a minnek a kedvezőtlen időjárás az oka, a mely ha holnapig kedvezőbbre nem fordul, úgy a vásár alighanem rosszul fog beütni.

— **Összeégett gyermek.** Végzetes baleset történt a napokban Csebzán. Mint ugyanis levelezőnk írja, Aurora Pál csebzai földműves Peja nevű 6 éves kis leánykájára a tűzhely körül játszódott. Egy őrizetlen pillanatban a kisleány közel talált érné a tűzhelyhez s ruhája lángra lobbant. A szerencsétlen gyermek azonnal segítség után kiáltott, de mire a házbeliek összefutottak, a leányka már annyira összeégett, hogy pár napi szenvedés után meghalt. Az ügyben a vizsgálat megejtésével dr. Csákmanek Rezső módosi járásbíró biztásként meg. aki dr. Fialowski Béla nagybecskereki kir. törvényszéki orvossal és dr. Schimpl János módosi orvossal együtt a szerencsétlenség színhelyére ment, ahol az elhunyt leányka holttestét felboncolták.

— **Razzia.** Sikerült fogásokat tett tegnap este a nagybecskereki rendőrség. Mint minden vásár alkalmával, úgy a rendőrség a múlt éjjel is általános razziaát tartott s ez alkalommal sorra járta a gyanúsabb kocsmákat és lebujszókat. A rendőrség ezen fáradozása nem volt hiábavaló, mert rövid néhány óra alatt egész sereg gyanús alakot sikerült elfognia, akik valószínűleg azért jöttek Nagybecskerekre, hogy itt a vásáron manipuláljanak. Így a rendőrségnek a többek között sikerült elcsapnók egy Kecskeméti Lajos nevű makói illetőségű embert, akinek zsebmetézésért és rablásért már több ízben volt bűne a hatóságokkal s akit a nagybecskereki rendőrség is mint közveszélyes tolvajt ismer. Ugyancsak kézrekerültek még Hajnal Ferencné, szül. Tóth Judit hőmezővásárhelyi többszörösen büntetett zsebtolvajné és ennek kedvese, Csák Sándor szintén hőmezővásárhelyi zsebmetsző, nemkülönben Pap Gábor pádi illetőségű csavargó. A rendőrség az elfogottakat illetőségi helyükre toloncolta el.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Liszaföld Henrik, rk. kereskedő és Avender Kiara rk. — Pörge István, rk. napszámos és Liptai Róza rk. cseléd. — Schopp Károly, rk. kereskedő és Halászovics Karolin rk. — Turinszki Dusan, rk. földműves és Kolarov Mária rk. — Pflock Nándor, rk. megyei irnok és Annau Anna rk.

Születések: Szabó János, rk. napszámos, leánya. — Csikós Agnes, rk. napszámosné, fia. — Czveity Lyubomir, rk. földműves, fia. — Gyémánt Vince, rk. kovács, leánya. — Ikics Vitályos, rk. napszámos, leánya. — Bainszki György, rk. háziszolga, leánya. — Daity Szvetozár, rk. földműves, 1 fiu, 1 leány (iker). — Somogyi Sándor, rk. kárpites, fia. — Steyer Fülöp, rk. földműves, fia. — Weisz Mátyás, rk. napszámos, fia. — Sztaity István, rk. földműves, fia. — Wenzon János, rk. hidfelvigyázó, leánya. — Napholz Sándor, rk. városi irnok, leánya. — Petrovics Ilona, rk. cigányó, fia. — Szűcs József, ev. ref. vasúti fékező, fia. — Koszó István, rk. napszámos, leánya. — Konkoly Lajos, ág. ev. kereskedő, leánya. — Czvejanov Vitályos, rk. földműves, leánya.

Halálozások: Machalek Mihály, ág. ev. 81 éves eszmadia, aggkór. — Ikity Darinka, rk. 6 hónapos, béluhur. — Hujdics Dezső, rk. 25 éves posta- és távirás segédnő, heveny veselő. — Daity Vitályos, rk. 4 napos, életgyenge. — Engeldinger Róza, rk. 15 éves, agykéreg. — Arend Józsefné, szül. Müller Mária, rk. 54 éves, petefészkek tömlője a hasban. — Mirkov Emilia, rk. 28 éves napszámosné, tüdővész. — Nasztics Szvetozár, rk. 52 éves szabó, tüdővész. — Levaity Péter, rk. 83 éves napszámos, aggkór. — Czveity Boszilyka, rk. 13 napos, görcsök. — Holländer József, izr. 6 éves, veselő. — Schmidt József, rk. 40 éves napszámos, heveny béluhur. — Pardanyacz Simon, rk. 53 éves napszámos, agyhüvely.

Reform-éke. Méltóságos Szentiványi Zoltán es. és kir. kamarás ur Pusztaszentiványi birtokán (Aradac mellett) e hó 15 én d. e. 10 órakor nyilvános ekebemutatót rendeztetik, mely alkalomból a ma már világhírű örvendő Bächer Rudolf kizárólagos ekegyár néhány egészen új típusú és mélymívelő s ugyancsak néhány újból tökéletesített kétfős ekét fogja a tisztelt gazdaközönségnek munkában bemutatni. Mint különösen figyelemre méltó újdonság ez alkalommal először kerül a nyilvánosság elé Bächer amerikai rendszerű „Reform“ ekéje, mely egyesíti magában úgy az amerikai, mint az európai ekerendszerek minden előnyös tulajdonságait; továbbá a köz-ekét pótló Bächer amerikai Sulki-ekéje, azon-

kívül különböző kétfős ekék. Mint Bächer ekegyárának torontálmezei képviselője, Eckstein Vilmos (helybeli gépkereskedő) tisztelettel meghívja az érdeklődőket az ekepróbára, ahol alkalom lesz oly ekéket munkában láthatni, melyekkel a legviszontagságosabb körülmények között is tökéletes mélymívelő munkát végezni lehet.

Orvosi körökben már régi ismert tény, hogy a Ferenc József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Kályhámester. Jo anovits István kályhámester, specialista köszén és koks-kályhák szerelésében. Nagybecskerekén (Váraljai-utca 971. szám) ajánlja tűzálló cserépkályhát 250 cm. magasságig 50 kor. árban, barna vagy zöld színben. Javításokat jutányos áron elfogad.

Színház és Irodalom.

* **A zsába.** A legújabbkori perverz francia bohózat-irodalomnak egyik „kiváló“ termékéhez volt szerencsénk tegnap este. A zsábát mutatta be a színtársulat s kétesnek sem mondható hire kissé megritkította a színház közönségét, amennyiben a leányok bájos koszeruja erősen hiányzott. Nem akarjuk itt a darabot fejtegetni erkölcsi szempontból, mert ebben még van morál, erkölcsi bűnhődés s inkább csak az előadás módja — különös, de azt nem hallgathatjuk el, ha azt a sok képtelenséget, örülettel határos lehetetlenséget magyar szerző próbálná beadni a közönségnek, alig szabadulna meg épkezláb a bemutatóról. Így azonban csak nevetünk, kacagunk szakadásig, amit valószínűleg az a mellék gondolatunk könnyít meg, hogy minde képtelenségért nincs okunk röstelkedni, hiszen nem mi töltünk való. Tehát tegnap is kacagott és nevetett a publikum s a jókedvben kiváló része volt a szereplőknek. Polgár Károlyt, aki Barissard-t játszotta tegnap láttuk legmagasabban. Pompás humorral, találó vonásokkal adta a csélesap kályhakereskedőt s nem egyszer tört ki nyílt színen a taps. Barna Jolánnak Susanne szerepében ismét alkalma nyílt művészi képességét érvényre juttatni s minden tekintetben jeles alakítást nyújtott. Kitiűnő volt Irsai Leó Marcinné orvosa, Molnár Vilma, az anyós szerepében, továbbá Papp Ilonka, Gózon Gyula, Sik Rezső és Gaál Rózi. Az előadás ezuttal is összevágó és fegyvermezett volt s az előadók mind méltón megérdemelték a közönség zajos tapsait. (S—s.)

* **A vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz. Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárrakkal Verő György „Bajusz“ című kitűnő énekes vigjátéka kerül színpadra, este 8 órakor pedig rendez helyárrak mellett ugyancsak Verőnek új darabját a „Menyecske“ éket mutatja be a színtársulat kitűnő szereposztásban.

* **Három új regény** jelében kezd meg Herczeg Ferenc lapja, az Új Idők az október—decemberi évfolyamát. Az első Gárdonyi Géza írta, a másodikat Zöldi Márton, a harmadikat egy dán poéta: Edlar Carit. Ugyanabba a számba írtak még novellát Herczeg Ferenc és Albisy Katalin, költeményt Cöbel Minka és Harsányi Kálmán, továbbá különböző irányú cikkeket: Lyka Károly, Malonyay Dezső és Szerb Zsigmond dr. Van ennek a számnak egy gyönyörű színes műmelléklete: Neogrady Antal „Utolsó Virágok“ című képe, továbbá képek Herkommer, Lotz Károly és Kaubach Ferenc ecsetjéből, nemkülönben egy sereg megrajzolt aktualitás. Az évfolyam kezdete legjobb alkalom megismerkedni az Új Idők szellemével és irányával. Aki ezt óhajtja, annak a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10.) kívánságra ingyen küld mutatványszámot. Előfizetés ára negyedévre 4 korona.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az anya becsületéért.

Ez év június hó 26-án délelőtt történt Aracson az a véres és halálos végű verekedés, melyet dr. Polgár Sándor törvényszéki bíró elnöklésével ma délelőtt tárgyalta a nagybecskereki királyi törvényszék.

Nevezett napon ugyanis úgy délelőtt 11 óra tájban Pein Iván aracci muzsikás a Dimitrievics-féle kocsmában együtt idegált Zsivity János és Vlaskovics Ráda szintén odaváló napszámosokkal. Rövid ideig békésen fogyasztották az italt s kedélyesen diskuráltak, egyszerre azonban Korbity Mihály, aki régi ellensége Peinnek, néhány társával szintén a kocsmába lépett s a Peinek melletti asztalnál foglalt helyet. Midőn már mindnyájan kissé többet találtak inni a kelleténél, a két ellenséges ember

civakodni kezdett egymással s a szóváltás közben Pein Korbitynak az édesanyját kezdte szidalmazni, mire az elhagyta a kocsmát.

Ugy déltájban Pein és Zsivity együtt mentek haza a kocsmából, de alig érték Pein háza elé, midőn hirtelen előtűk termett Korbity s kérdőre vonta Peint, hogy miért szidta az anyját s mivel ez kitérő választ adott, egy nála levő bottal ellenfelére rohant, aki azonban kivette kezéből a botot. Korbity felesége, aki szintén ott volt, látva, hogy férje kezéből kivették a bott, egy törött vaslapátot adott neki, amellyel Korbity újra támadott, de ekkor meg Zsivity szedte el tőle a lapátot. Korbity erre annyira dühös lett, hogy haza rohant s egy hatalmas doronggal tért vissza, amellyel Zsivityre rontott, akit a doronggal néhányszor fejbe vágott, úgy, hogy az menten összerogyott s mármásnap meg is halt, míg Pein szintén súlyos sebekkel borítva vitték haza.

A királyi ügyészség e miatt erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntette, nemkülönben súlyos testi sértés vétsége címén vádat emelt Korbity ellen.

A mai tárgyalás során a vádlott beismerte tettét, a melyet azzal indokolt, hogy Pein kést rántott reá s ő csak önvédelemből követte el tettét.

Dr. Fialowski Béla törvényszéki orvos felolvasta a boncolási jegyzőkönyvet, a mely szerint Zsivity halálát koponyarepedés és agyvér-ömleny idézte elő.

A tanúk kihallgatása után dr. Boross Dezső kir. ügyész elmondotta vádbeszédét, majd dr. Kardos Samu mondott védbeszédet, a melyeknek meghallgatása után a törvényszék Korbityot 2 évi börtönrre és 2 napi börtönnel helyettesíthető 20 korona pénzbüntetésre ítélte. A büntetésből a vizsgálati fogsággal 3 hónap kitöltöttnek tekintendő.

Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlott és annak védője felebbezték. Korbityot a törvényszék ideiglenesen szabadlábra helyezte.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A mandzsurlai harctérről.

Budapest, október 8. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Londonból jelentik, odaérkezett távirat szerint Kuroki hadtestével olyan mozdulatot tett, mely arra enged következtetni, hogy Kuropatkin magtámadja.

Budapest, október 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: A Daily Telegraph jelenti Szeulból 5-ikeről: Az oroszoknak Koreába való bevonulása most már határozott alakot ölt. A japán helyőrségeket megerősítik. Az összeütközést várják. Szemben az orosz csapatoknak Koreában való összeállításával, a fongcsengi orosz haderő minden fegyvernemet magában foglal.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, október 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Csifuból érkezett távirat valótlannak mondja, hogy az orosz hajóraj kitört volna a kikötőből.

Budapest, október 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Csifuból táviratozzák, egy Port-Arthurból ide visszatért japán katonatiszt beszéli, hogy a japánok a várat november 3-ikára, a Mikadó születésnapjára okvetlenül be akarják venni. Port-Arthur helyzete kétségbeejtő. A helyőrség lóhust eszik.

Japán tiszték Moszkvában.

Budapest, október 8. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Moszkvából jelentik, egy ottani újság nyílt levélben felhívordásának ad kifejezést, hogy az orosz asszonyok a Moszkvában internált japán tiszteket elismerésül megölelik és megcsókolják.

A miniszterelnök nyílt levele.

Budapest, október 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnöknek választóihoz intézett nyílt levelét az egész sajtó méltánnyal fogadja. Általában az a hit nyilvánul, hogy a házszabályrevízió nem a szólásszabadságnak a megszorítását célozza, hanem csak a költségvetés rövidebb letárgyalására s záros határidőre kötött javaslatok elintézésére vonatkozik. A házszabályrevíziótól az ellenzék nagy része nem idegenkedik,

mert ez a bármely oldalról intézhető örökös obstrukciót akadályozza meg.

Az új szabadkai főispán.

Budapest, október 8. (A „Torontál” ered. távirata.) A király szabadkai főispánna Bez er é dy István földbirtokost nevezte ki. A volt főispánnak, Sch ma us z Endrének a király a Lipót-rend lovag keresztjét adományozta.

Lujza hercegnő ügye.

Budapest, október 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, Lujza hercegnő elméjének megvizsgálásával Gilbert, Vallet és Mattet orvosokat bízták meg.

Az orosz tartalékosok zavargása.

Budapest, október 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról táviratozzák Az orosz távirati ügynökséget felhatalmazták annak kijelentésére, hogy az orosz tartalékosok zavargásáról szóló hír igaz ugyan, de túlzott. A zavargás oka az volt, hogy a zsidó szocialista tartalékosok kiáltványokat terjesztettek a tartalékosok között a háboru ellen, amivel a keresztények dühét magukra fordították s ebből eredt a zavargás.

Kidobták a robogó vonatból.

Budapest, október 8. (A „Torontál” ered. ávirata.) Mint Debrecenből jelentik, tegnap délután a Nagykároly felé induló személyvonat egyik harmadosztályú kocsijában Halás z József és Kovács Sándor juhászok összeveszttek. A veszekedésnek vége az lett, hogy Halás z József az ajtón kidobta Kovácsot a robogó vonatból. A vonatot megállították, de szerencsére a kidobott embernek nem történt semmi baja. A veszedelmes utitárs ellen megindították a vizsgálatot.

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:
Buza (októberre) 10.13 — —
Buza (áprilisra 1905.) 10.56 — —
Tengeri májusra 1905.) 7.43 — —
Zab (októberre) 6.88 — —

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szombat, október hó 8-án:
Uriel Acosta és Rabbí Ben Akiba.
Legujabb énekes dalmű 4 képen.

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, vasárnap, október hó 9-én két előadás:
Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárral:

A bajusz.

Énekes vigjáték.

Este 8 órakor rendes helyárral:

Menyecskék.

Legujabb énekes népszimű.

Nyiltér.*)

Henneberg-selyem

csak közvetlenül! Fekete, fehér és színes, mért. 60 kr.-tól 11-35 forintig, bluzok és ruhákra. Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával.

Henneberg selyemgyára, Zürich.

25/1—5.4

Sarg-féle Szappan
szilárd és folyékony
Glycerin.
a bőrt fehérré és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin-szappan
ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a legkíméletesebb tisztító-szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandlbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

(96—42.34)

*) Az e rovat alatt közöltékort nem vállal felelősséget a szerk.

CSOKOLÁDEK
TEA-SÜTEMÉNYEK
BONBONOK
DESSZERTEK
KAKAO
CAKES
KÁVÉPÓTLÉK

„CHOCOLAT
LOBOSIC“

713—17.1

SCHICHT-SZAPPAN

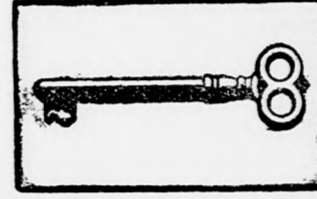
VÉDJEGYEK:

„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. Minden kártékony vegyületől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

418—34.19

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.

Pancsováról: délután 5 óra 55 p.

Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról este

7 óra 15 p.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel

6 óra 28 p.

Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.

Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 28 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 20 p.

Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalálva—Pancsova és Alibunárra

reggel 3 óra 33 p.

Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.

délután 5 óra 10 p.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt

11 óra 38 p.

112.614. IV. sz. 1904.

597—1.1

Árverés-visszavonás iránti hirdetés.

Módos község területén fizetendő borítal és huszfogyasztási adók beszedési jogának az 1905. évre feltétlen, az 1906. és 1907. évekre pedig feltételes joghatállyal való biztosítása iránt a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság által 1904. évi szeptember hó 24-én 108295. sz. alatt 1904. évi október hó 17-ik napjára kiírt árverés a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak 90096/904. sz. magas rendelete folytán ezennel visszavonatik.

Nagybecskerek, 1904. évi október hó 4-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Marhasó

100 kg.-ként 11 kor. 60 fillérért kapható

Kurländer Imre

tűzifa- és szénkereskedésében

Nagybecskerek (Korona-utca).

(703—3.3)

Gyűlvész község előljáróságától.

1247. szám 1904.

729—1.1

Hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy Gyűlvész községben folyó évi szeptember hó 17-én gazdátlannul talált 1 darab 30 koronára becsült 9 éves pej kanca, jobb szemérvak, szárcsa orru alulirott községi előljáróságnál f. hó 24-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladatni fog.

Gyűlvész, 1904. évi október hó 4-én.

Gyűlvész község előljárósága.

LŐRINCZ ISTVÁN

718—10.1

cipézmester

a legrégebb lábbeli

készítő Budapesten

Részt vett és kitüntetés nyert minden nagyobb kiállításon 1872. óta. — Párisban több kiállításon nyert elsőrendű kitüntetés.

Megrendelésre készít legfinomabb és elegáns női és úri cipőket, továbbá szalon-estély- és fantásie-cipőket a legzöléssebben, valamint erős, vízhatlan orosz bagariacsizmákat, ugyszintén vadászcipőket és eszímákat a legszilárdabb kivitelben és jutányos áron.

LŐRINCZ ISTVÁN

Budapest,

IV., Muzeum-körút 5. sz.

Otletesség! Szakavatott! Pontosság!

hirdetés irrodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54.

hirdetésen kívül más LEOPOLD GYULA

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB
a KRIEGNER-féle

REPARATOR
1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: KORONA - GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.
100,000 sorsjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14.459,000 korona.

A Kisbirtokosok
Országos Földhitelintézete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-levél-kölcsönöket, melyek után

10% kamattal:	2% levonással:
60 évi a 1000 kor. 1.200% 30 : : 1.500% 20 : : 2.000% 10 : : 3.000%	60 évi a 1000 kor. 1.200% 30 : : 1.500% 20 : : 2.000% 10 : : 3.000%

Állandó járuléka a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÓTEL PARIS SZÁJLODA
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25. SZ.
100 szoba 2-20 K-tól fejlebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem és szórakozó a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON
IRÓGÉP
ÚJ MODELLEJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRS
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS
A legkéresebb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, tüdő- és bőrbaj, szélhárdás, elme-zavar stb. ellen.
Megalapítója és egyedüli képviselője:
Dr KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 18. SZ. L. EM.

LEGKÉRESEBB
LEGKÉRESEBB
LEGKÉRESEBB

Vidékek kedvező találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglő elsőrangú étteremmel
Budapest, VI., Andrassy-út 39.
Külön magyar konyha, valódi fűszerborok és a világhírá „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Aszonyi létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol mely azonnal eltávolít minden szepít, májfoltot, pattanást, miteszt stb. és az arcnak üdöséget, fiataloságot kölcsönöz.
Hőgyeknek nélkülözhetetlen!
Egy üveg ára 2.- K, hozzá ugorka-szappan 1.- K, puder 2.- K.
Postai szállítás naponta.
Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógyszerész Budapest — Erzsébetfalva.

UGORKATEJ
Egy üveg ára 2.- K, hozzá ugorka-szappan 1.- K, puder 2.- K.
Postai szállítás naponta.
Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógyszerész Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST V. Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezerjárt berendezések működtetésben. — Előrendel. gyártmány. — Készlet állomány feltöltések.

BÉCS
Dresdnerstrasse 70-75.
Benzin- és petrolin-lokomobílok

Shacia
KRIEGNER-FÉLE
FŐRAGTÁR: BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2.
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2.
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2.
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2.

Legkedvezőbb, legköltségteljes, legarctisztító és legszépségjavító szerek!

Versenyen kívüli olcsó árak! Elsőrangú angol és francia női ruhák-kelme-különlegességek árúháza
LEON és OLAI
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldünk

DÉNES B. BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 61.
BRAUNER és KLASEK utóda **PLEWA E.** mérnök
es. és kir. szab. gép- és motorgyárának magyarországi vezérképviselete és raktára.
Legújabb rendszerű
BENZIN-, GÁZ-, PETROLIN- és GŐZ-MOTOROK 2-100 HP.
BENZIN- és PETROLIN-LOKOMOBÍLOK 2-20 HP.
Ugyanezen motorok szivógáz-berendezéssel ellátva az üzemköltséget 1/3-ánál és óránként 2-3 fill.-rel leszállítják. — Olcsó árak és kedvező fizetési feltételek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.
SZOLID VIDÉKI KÉPVISELŐK ALKALMAZTATNAK.

(14-16.16)

MUST
kapható
Dr. Brájjer Lajosnál.
(731-x.1)

Ügynökök
felvételnek igen kedvező feltételek mellett
Erzsébet-szanatorium-sorsjegyek
részletfizetés melletti elárúsítására.
FUCHS H. váltóháza
Budapest, IV., Keoskométi-u. 1.
(720-5.1)

Halasi borizü
almák
kilója 24 fillér, kaphatók
Ro'sa Béla
esemege- és fűszerüzletében,
Nagybecskerek. (724-3.2)

Ki szeretne
finom, tiszta, szeplőnélküli rózsás aroot, lágy, üde arobort? Az mosakodjék naponta az általános ismert orvosi
Bergmann-féle Liliomtejszappannal
(Védjegy: Két bányász.)
Bergmann & Co gyárából Dresden és Tetschen a/E.
Raktáron Nagybecskereken (80 fillér darabja):
Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jacobi Hermann gyógyszer-tártaiban. 433a-30.19

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.
506-x.81

Bérbe adom
folyó évi november 1-től
HÁZAMAT,
amely egy lakásból áll, 5 szoba, konyha, kamra, mosókonyha, pince, padlás és fűskamra. Parkírozott udvar, gyümölcs- és konyhakert, valamint egy 20 méter hosszú kukorica-kotárka.
Bővebb felvilágosítást ad: özv. KRSZTICS JOHANNA, a mellette levő házban, vagy levélileg alólírott
Krsztics János
ügyvéd,
Médson.
730-10.1

Köhögs, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félet fogadjunk el.

726-12.1

Kitünő zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron

Olcsó árak részletfizetésre is.

Régi zongorákat újakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb. stb.

Weisser Adon,
orgona-építő és zongora-hangoló.
Nagybecskerek, Gizella-part 6. szám.
(728-12.1)

Jobbfajta cipőnek

chevreaux-, boxcalf-, borjubőrből stb. legjobb tisztoszer az általánosan legjobbnak elismert

GLOBIN

mert különösebb fáradság nélkül nagyszerű fényt ad. Konzerválja és puhává teszi a bőrt.

Egyszerű kezelés. A legtöbb üzletben kapható. Ifj. Schulz Frigyes r.-t. Eger (Csehország) és Leipzig.

634b-10.3

Elsőrendű válogatott

őszi és téli almák
kiváló minőségben és nagyságban 40 fillérért kilónként szállít

Tauber Ottó

(705-3.3) kertészete, Padé.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyraecselült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket,

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55 000 pénznyeremény

jut s összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1,000,000, 100,000, 100,000, 100,000.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000.

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy K. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K. 3—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket *utánvétellel* vagy az *összeg előzetes beküldése* ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

— folyó évi október hó 24-ig —

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T. SA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel:

(722-8.1)

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. ÉS T. SA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben } **utánvételezni kérem.**
} **postautalvánnyal küldöm.**
} **mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.)** } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

Nagybecskereki gőz- és kádfürdő. Telefon 118. sz.

Van szerencsém a n. é. fürdőlátogató közönség szives tudtára hozni, hogy a régi közkivánatnak megfelelően

GŐZ- ÉS KÁDFÜRDŐMET

jelentékenyen és divatosan kibővítettem és minden kényelemmel berendeztettem.

A n. é. közönség további szives támogatását és számos becses látogatását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Kovács I. M.

695-2.2

A torontál

A május párt komolya hogy megalak tizben megal ma már örö mindeme ker azon politika lasztó köz István gróf.

Igen ne

ség, midőn ju

megyei szab

előtt tartson

is igen szép

megye min

választópok

gadták dr.

Tisza István

alkalmából

nagyfontossá

hasábjain n

csak konstat

vármegye sz

sen átértette

levelének n

sen ragadta

mat, hogy

szívesen al

nyíltan me

szerezniük

biztosítaka

méltatása

kvalitásokra

ellenfelei is

felre nem

lasztó köz

minisztereln

kérdés meg

den jó ma

támogatni,

az ország

kát egyneh

amikor nek

dés ez töb

Derék

szabadelvű

mellé állott

elemek sz

hogy a p

lehessen a

rontálvárm

országban

A mai

számol be

A Róz

után egész

ből összes

val szíves

hívását, me

szabadelvű

sekben sür

Tudósít

voltakat fel

Dr. D

Csekonic

Ernö, Por

Brájjer Laj

Izidor, Ste

Samu, Lind

Sándor, ifj.

Ernö, Kiss

Szilágyi Al

Benkovics

Tiber, Voz

András, Má

Endre, Gábr

Augusztin

Vádan, Mayer